

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ТА ІННОВАЦІЇ

Методичні вказівки
до організації та планування самостійної роботи здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Електронний ресурс

Рецензенти:

В. І. Чобіток – професор, доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу та торговельного підприємництва Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

М. В. Корінь – професор, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 11 від 25 червня 2025 року)*

М 66 **Митні** процедури та інновації : методичні вказівки до організації та планування самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» [Електронний ресурс] / уклад. Г. В. Обруч. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – (PDF 20 с.)

Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни «Митні процедури та інновації» в цьому виданні представлено методичними вказівками щодо організації та планування самостійної роботи здобувачів. У них міститься короткий огляд дисципліни, перелік лекційних і практичних занять, а також характеристика способів організації самостійної роботи під час її опанування.

Видання рекомендовано здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», які вивчають митні процедури і зацікавлені в поглибленні навичок у цій сфері.

УДК 339.543(477)(075.8)

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2025
© Обруч Г. В., уклад., 2025

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Стисла робоча програма дисципліни	6
3. Види організації самостійної роботи	16
4. Організація, планування і контроль самостійної роботи	19
5. Закінчення	19

1. Загальні положення

Ефективна організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти є ключовою умовою їхньої підготовки як майбутніх фахівців у сфері митних процедур та реалізації інноваційних змін у митній сфері. В умовах стрімких змін у глобальній економіці та вдосконалення механізмів митного регулювання важливо, щоб здобувачі вміли самостійно аналізувати митні процедури, впроваджувати інноваційні рішення у митній сфері, розробляти ініціативні проекти з удосконалення роботи митних органів і покращення митного законодавства, гармонізуючи митну систему до міжнародних вимог.

Вивчення дисципліни «Митні процедури та інновації» спрямоване на розвиток у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здатності набуття теоретичних знань та практичних умінь щодо митного забезпечення та супроводження зовнішньоекономічної діяльності підприємств, організації і здійснення митного контролю та митного оформлення окремих видів товарів, розміщення їх у певні митні режими залежно від мети переміщення.

Пріоритет надається використанню сучасних освітніх технологій, включаючи кейс-методи, мікро дослідження, командна взаємодія та ділові ігри, що сприяє гармонійному поєднанню теоретичних знань із практичним їх застосуванням. Важливу роль відіграє також впровадження методик навчання, які спрямовані на підтримку психоемоційної рівноваги здобувачів.

Самостійна робота з дисципліни передбачає виконання індивідуальних завдань, аналітичних оглядів, підготовку до семінарських і практичних занять, а також аналіз спеціалізованих джерел. Виконання аналітичних, дослідницьких і проектних робіт сприяє розвитку критичного мислення, навичок ухвалення рішень та здатності адаптуватися до сучасних вимог митного регулювання. Використання кейс-методів, командної взаємодії та імітаційних ігор дає змогу здобувачам освіти практично застосовувати отримані знання та готуватися до реальних викликів професійної діяльності у сфері митних процедур.

Самостійна робота також передбачає аналіз нормативно-правових актів, розрахунок митної вартості та платежів, моделювання процесів митного оформлення та декларування. Особлива увага приділяється сучасним технологічним рішенням, таким як електронне декларування, використання автоматизованих систем аналізу ризиків та цифровізація митних процесів.

Для ефективної організації самостійної роботи здобувачам надається широкий спектр навчально-методичних матеріалів, включаючи конспекти лекцій, методичні рекомендації, зразки практичних завдань, а також список рекомендованої літератури та джерел інформації.

Процес контролю виконання самостійної роботи здійснюється систематично відповідно до графіка, закладеного в освітній програмі, і охоплює як поточний, так і підсумковий контроль. Завершальним етапом опанування дисципліни є складання іспиту.

2. Стисла робоча програма дисципліни

Загальний обсяг часу на вивчення дисципліни «Митні процедури та інновації»:

– денна форма навчання (90 год.), у тому числі лекції – 18 годин, практичні – 12 годин, самостійна робота – 60 годин.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні:

Визначати, аналізувати проблеми підприємництва та торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

Впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких та торговельних структур.

Вміти аналізувати та проводити експертизу товарів в митній справі.

2.1. Тематика лекцій

Тематика лекцій з дисципліни «Митні процедури та інновації» представлена в табл. 2.1.

Тематика лекцій з дисципліни «Митні процедури та інновації»

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.		с. р.	л	п	лаб.	інд.
Розділ 1. Митні процедури та їх особливості											
Тема 1. Законодавче регулювання діяльності митниці	9	2	1			6					
Тема 2. Митні процедури	9	2	1			6					
Тема 3. Здійснення митних процедур щодо окремих видів товарів	9	2	1			6					
Тема 4. Основи переміщення через митний кордон пасажирів, їх багажу та валюти	9	2	1			6					
Тема 5. Митні процедури при переміщенні товарів різними видами транспорту	10	2	2			6					
Разом за розділом 1	46	10	6			30					
Розділ 2. Митні режими та їх особливості											
Тема 6. Види митних режимів, умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування	22	4	2			10					
Тема 7. Митне оформлення та декларування товарів	11	2	2			10					
Тема 8. Цифрові інновації у сфері митного оформлення товарів	11	2	2			10					
Разом за розділом 2	44	8	6			30					
Усього годин	90	18	12			60					

2.2 Тематика практичних занять

Тематика практичних занять з дисципліни представлена у табл. 2.2.

Тематика практичних занять з дисципліни «Митні процедури та інновації»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Законодавче регулювання діяльності митниці	1
2	Тема 2. Митні процедури	1
3	Тема 3. Здійснення митних процедур щодо окремих видів товарів	1
4	Тема 4. Основи переміщення через митний кордон пасажирів, їх багажу та валюти	1
5	Тема 5. Митні процедури при переміщенні товарів різними видами транспорту	2
6	Тема 6. Види митних режимів, умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування	2
7	Тема 7. Митне оформлення та декларування товарів	1
8	Тема 8. Цифрові інновації у сфері митного оформлення товарів	1
	Разом	12

2.3 Питання для самоперевірки з дисципліни «Митні процедури та інновації»

Перевірка рівня сформованості власних знань здобувача може бути здійснена за допомогою відповідей на відкриті запитання.

1. Охарактеризуйте систему митного законодавства в Україні.
2. Назвіть ключові інституції у сфері регулювання митної політики
3. Які фактори впливають на митну політику України?
4. Охарактеризуйте основні принципи та функції митної політики.
5. Надайте характеристику структурі та ключовим завданням Державної митної служби України.
8. Визначте основні напрями взаємодій митних органів з іншими державними органами, громадянами та підприємствами?
9. Які засоби нетарифного регулювання можуть застосовуватися?
10. Назвіть та охарактеризуйте методи визначення митної вартості товарів. Який метод розрахунку митної вартості сьогодні є основним?

11. Назвіть ключові особливості митних процедур.
12. Охарактеризуйте базові правила Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур.
13. Які спрощення митних процедур передбачені в межах Рамкових стандартів Всесвітньої митної організації.
14. Які зміни містить оновлена версія SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade, затверджені у 2021 році Всесвітньою митною організацією?
15. Охарактеризуйте особливості законодавчого врегулювання процедури наданням підприємству статусу авторизованого економічного оператора.
16. Охарактеризуйте митні правила ввезення в Україну лікарських засобів.
17. Як регулюється ввезення незареєстрованих лікарських засобів?
18. Які податки та збори застосовуються до імпорту електроенергії?
19. Які категорії товарів можуть бути ввезені як гуманітарна допомога?
20. Назвіть які види відповідальності передбачені за контрабанду?
21. Назвіть документи, необхідні для проходження митного контролю пасажирами, які його перетинають.
22. Перелічіть товари, які підлягають обов'язковому декларуванню.
23. Чи існують обмеження на вивезення валюти з України?
24. Вкажіть чи існують пільги для певних категорій громадян при ввезенні товарів?
25. Розкрийте особливості звільнення від оподаткування митними платежами окремих товарів, що ввозяться громадянами.
26. Назвіть особливості митного оформлення товарів, що переміщуються морським, авіаційним, залізничним та автомобільним транспортом.
27. Охарактеризуйте як здійснюється митний контроль для транзитних вантажів.
28. Встановіть чи існують спрощені процедури для певних видів транспорту.

29. Назвіть показники, які використовуються для оцінки ефективності митних процедур.

30. Вкажіть як впровадження цифрових технологій впливає на швидкість митного оформлення.

31. Надайте визначення поняття «митний режим».

32. Назвіть митні режими, закріплені в Митному кодексі України.

33. Охарактеризуйте зміст та особливості митного режиму реімпорт.

34. Які митні платежі сплачуються при розміщенні товарів у митному режимі реекспорт?

35. Охарактеризуйте зміст та особливості митного режиму транзит.

36. Охарактеризуйте поняття «митне оформлення».

37. Вкажіть мету митного оформлення товарів.

38. Вкажіть типи митних декларацій, що використовуються при митному оформленні товарів.

39. На якому етапі контролю виявляються помилки у заповненні митної декларації?

40. Охарактеризуйте митні режими, які використовуються в Україні.

41. Охарактеризуйте основні принципи функціонування системи «Єдиного вікна».

42. Вкажіть як впровадження «Єдиного вікна» вплинуло на швидкість та результативність митного оформлення.

43. Визначте які ключові показники використовуються для оцінки ефективності митних реформ.

44. Вкажіть які зміни плануються для спрощення митного контролю?

45. Охарактеризуйте як міжнародний досвід впливає на розвиток митних процедур в Україні.

2.4. Навчальна література

Навчальна література з дисципліни «Митні процедури та інновації» наведена нижче.

1. Authorized Economic Operator. *Aeo.wcoomd.org* : *website*. URL: <https://aeo.wcoomd.org/>.
2. SAFE Framework of Standards 2021. *Wcoomd.org* : *website*. URL: <https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf>.
3. Герчаківський С. Д. Митна справа: навч. посіб. Тернопіль: Видавництво «Економічна думка», 2020. 290 с.
4. Годяк А. І., Люшик О. М., Павлович-Сенета Я. П. Митне право України : навч. посібн. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с.
5. Гребельник О. П. Митна справа : підручник / 4-те вид. оновл. та доповн. К.: Центр учбової літератури, 2014. 472 с.
6. Державна митна служба: діяльність, структура та завдання. *iaa.org.ua* : *веб-сайт*. URL: <https://iaa.org.ua/articles/state-customs-service-activities-structure-and-tasks/>.
7. Деякі питання визнання товарів гуманітарною допомогою та їх використання в умовах воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.03.2022 р. № 238. *Законодавство України* : *веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/238-2022-%D0%BF#Text>.
8. Деякі питання отримання, розподілу, використання та обліку гуманітарної допомоги для задоволення потреб енергетики в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 р. № 824. *Законодавство України* : *веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/824-2022-%D0%BF#Text>.
9. Єдине вікно для міжнародної торгівлі. *mof.gov.ua* : *веб-сайт*. URL: https://mof.gov.ua/uk/the_only_window_for_international_trade-472.
10. За 2024 рік товарообіг України склав \$112,3 млрд. *Державна митна служба України* : *веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-2024-rik-tovaroobig-ukrayini-sklav-1123-mlrd-1966>.
11. Звільнення від оподаткування митними платежами окремих товарів, що ввозяться громадянами. *zk.customs.gov.ua* : *веб-сайт*. URL: https://zk.customs.gov.ua/Zvil_nennia_vid_opodatkuvannia_tovariv__shcho_vvoziat_sia_hromadianamy.
12. Змінилися правила ввезення громадянами лікарських засобів в Україну. *Державна митна служба України* : *веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/zminilisia-pravila-vvezennia-gromadianami-likarskikh-zasobiv-v-ukrayinu-1442>.
13. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС. *Представництво України в Європейському Союзі* : *веб-сайт*. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>.
14. Індекс реформ: перезавантаження митниці та нові правила для митних брокерів. *ukrinform.ua* : *веб-сайт*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3945173-indeks-reform-perezavantazenna-mitnici-ta-novi-pravila-dla-mitnih-brokeriv.html>.

15. Інформація для подорожуючих. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/informatsiia-dlia-gromadian>.
16. Ківалов С. В., Кормич Б. А. Митна політика України : підручник. Одеса : Юридична література, 2001. 256 с.
17. Контрабанда. Що це і яка нова відповідальність. *legalaid.gov.ua : веб-сайт*. URL: <https://legalaid.gov.ua/publikatsiyi/kontrabanda-shho-cze-i-yaka-nova-vidpovidalnist/>.
18. Кузьменко О. В., Пастух І. Д., Дорогих В. М., Плугатир М. В. та ін. Митне право: навч. посібник. 2014. URL: https://arm.navs.edu.ua/books/mutne_pravo/parts/part7.html.
19. Микитенко Т. В., Мельник О. В., Сагайдак І. С. Розвиток інституту авторизованого економічного оператора в Україні в контексті імплементації міжнародних стандартів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-21>.
20. Митна політика та митна безпека України : монографія; за заг. ред. П. В. Пашка, І. Г. Бережнюка. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. 338 с.
21. Митна політика. *Міністерство фінансів України : веб-сайт*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/customs-policy>.
22. Митна справа : підручник / за ред. М. І. Крупки; [М. І. Крупка, О. В. Грін, О. Т. Замасло та ін.]. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 572 с.
23. Митне оформлення автомобіля. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/mitne-oformlennia-avtomobilia>.
24. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
25. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція): Конвенція від 18.05.1973 р. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text.
26. Перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2025 рік. *7eminar.ua : веб-сайт*. URL: <https://7eminar.ua/news/1892-perelik-tovariv-eksport-ta-import-yakix-pidlygaje-licenzuvannuu-ta-kvot>.
27. Питання функціонування авторизованих економічних операторів. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/en/deiaki-pitannia-funktsionuvannia-avtorizovanikh-ekonomichnikh-operatoriv>.
28. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 450. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF#Text>.
29. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
30. Президент України підписав закони щодо тимчасового спрощення митного оформлення авто з іноземною реєстрацією. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/prezident->

ukrayini-pidpisav-zakoni-shchodo-timchasovogo-sproshchennia-mitnogo-oformlennia-avto-z-inozemnoiu-reiestratsiiei-487.

31. Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2006.

32. Про гуманітарну допомогу : Закон України від 22.10.1999 р. №1192-ХІV. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1192-14>.

33. Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20.02.2003 р. № 549-ІV. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/549-15#Text>.

34. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 р. № 1011. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1011201-12#Text>.

35. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 929. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF#Text>.

36. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>.

37. Про затвердження положень про територіальні органи Держмитслужби: Наказ Державної митної служби України від 29.10.2020 р. № 489. *Customs.gov.ua* : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-polozhen-pro-teritorialni-organi-derzhmitsluzhbi-237>.

38. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 428. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-%D0%BF#Text>.

39. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 651. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12#Text>.

40. Про затвердження Порядку застосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності та взаємодії митних органів з правовласниками, декларантами та іншими заінтересованими особами та Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України: Наказ

Міністерства фінансів України №281 від 09.06.2020 р. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0549-20#Text>.

41. Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики: Наказ Міністерства охорони здоров'я від 23.09.2009 р. № 690. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-09#n16>.

42. Про затвердження Порядку реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону: Наказ Міністерства фінансів України №648 від 30.05.2012 р. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1034-12#Text>.

43. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22.12.1998 р. № 330-XIV. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#n313>.

44. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12/ed20241115#Text>.

45. Про лікарські засоби : Закон України від 28.07.2022 р. № 2469-IX. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text>.

46. Про Митний тариф України : Закон України від 19.10.2022 р. № 2697-IX. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>.

47. Про особливості здійснення гуманітарної допомоги, яка перевозиться залізничним транспортом в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.03.2022 р. № 379. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379-2022-%D0%BF#Text>.

48. Про порядок встановлення та застосування правила адвалорної частки та виконання виробничих і технологічних операцій: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 р. № 1765. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1765-2006-%D0%BF#Text>.

49. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України. *zk.customs.gov.ua : веб-сайт*. URL: https://zk.customs.gov.ua/Bil_she_pro_peremishchennia_tovariv_hromadianamy.

50. Пряме і непряме митне представництво: можливі сценарії декларування товарів та роль митного брокера. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/priame-i-nepriame-mitne-predstavnitstvo-mozhlivi-stsenariyi-deklaruvannia-tovariv-ta-rol-mitnogo-brokera-1825>.

51. Результати виконання митними органами фіскальної функції у 2024 році. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/rezultati-vikonannia-mitnimi-organami-fiskalnoyi-funktsiyi-u-2024-rotsi-1976>.

52. Русак Д. М. Практика митного регулювання в ЄС: навч. посіб. К., 2023. 300 с.

53. Статистика та реєстри. *Державна митна служба України : веб-сайт.*
URL: <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>.
54. Структура Міністерства. *Міністерство фінансів України : веб-сайт.*
URL: https://mof.gov.ua/uk/structure_of_the_ministry_of_finance
55. Український та зарубіжний досвід побудови митних органів: рекомендації для сучасної України: консультативна робота. *ier.com.ua : веб-сайт.* URL: http://www.ier.com.ua/files/Projects/Projects_2014/Trade_Facilitation_dialogue/Ukrainian_customs_service_Savarets_2017.pdf.
56. Шершун А. А. Митні правила в Україні : підручник. Х.: Факт, 2013. 512 с.

3. Види організації самостійної роботи

Види та обсяг самостійної роботи здобувачів у позаурочний час представлені у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Види та обсяг самостійних робіт здобувачів

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Ознайомитися детально з Рамковими Стандарти Всесвітньої митної організації	6
2	Підготувати презентацію (15-20 слайдів), у якій детально розкрити питання: «Забезпечення митної безпеки та митних інтересів в умовах спрощення митних процедур»	6
3	Підготувати презентацію (15-20 слайдів), у якій детально розкрити питання: «Ввезення та оподаткування гуманітарної допомоги»	6
4	Проаналізувати питання відповідальності за контрабанду та порушення митних правил	6
5	Розкрити покроково особливості переміщення через митний кордон транспортних засобів	6
6	Розробити рекомендації щодо усунення недоліків митних процедур при переміщенні товарів різними видами транспорту	6
7	Проаналізувати переваги та недоліки митних режимів	8
8	Розробити та презентувати митну декларацію на прикладі конкретного виду товару	8
9	Підготувати презентацію щодо правового регулювання системи «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» в Україні	8
	Разом	60

Позааудиторна діяльність здобувачів освіти включає виконання індивідуального завдання в вигляді реферативного дослідження. Головною метою такої роботи є оцінювання рівня засвоєння лекційного матеріалу, а також закріплення й поглиблення знань з дисципліни «Митні процедури та інновації». Завдання спрямовані на розвиток аналітичного та критичного мислення, а також на розгляд сучасних тенденцій розвитку в митній сфері.

Реферативна робота виконується студентом індивідуально відповідно до варіанту, що визначається за порядковим номером студента в списку групи. Обсяг роботи – 10-15 сторінок формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Обов'язкова нумерація сторінок, поля – по

20 мм з усіх боків. Зазначити також список літератури (не менше 8-10 джерел) з відповідними посиланнями на літературу.

Щодо структури роботи слід виділити наступне:

- 1) титульний аркуш (ПІБ, група, назва дисципліни, номер варіанту);
- 2) змістова частина викладена згідно з пунктами обраного варіанту;
- 3) висновки і практичні рекомендації.

Варіант 1

1. Митна справа в контексті інтеграції України в глобальну економіку.
2. Завдання митних органів в умовах нових інституційних змін.
3. Управління ризиками у митній сфері.

Варіант 2

1. Завдання, що покладаються на державні інституції в сфері митного контролю.
2. Місце і роль митної справи в системі національної безпеки держави.
3. Зміст та сучасні реалії державної зовнішньоекономічної політики.

Варіант 3

1. Порядок і терміни оскарження у справах про порушення митних правил.
2. Сутність, переваги та недоліки політики вільної торгівлі.
3. Підстави для введення митних тарифів.

Варіант 4

1. Класифікація нетарифних методів державного регулювання міжнародної торгівлі.
2. Зміст і види прихованих методів торгової політики.
3. Антидемпінгове мито: економічний зміст, завдання та особливості застосування в Україні.

Варіант 5

1. Компенсаційне мито: економічний зміст, завдання та особливості застосування в Україні.
2. Спеціальне мито: економічний зміст, завдання та особливості застосування в Україні.
3. Загальна характеристика цінових ефектів введення імпортного мита.

Варіант 6

1. Аналіз загальної рівноваги тарифних ефектів.
2. Митні процедури на залізничному транспорті.
3. Сутність та класифікація митних платежів в Україні.

Варіант 7

1. Порядок нарахування, сплати мита в Україні та його фіскальна

ефективність.

2. Порядок нарахування і сплати ПДВ при переміщенні товарів (інших предметів) через митний кордон України та його фіскальна ефективність.
3. Ввезення та вивезення валюти України фізичними особами.

Варіант 8

1. Ввезення та вивезення валюти України юридичними особами.
2. Переміщення іноземної валюти, чеків, банківських металів через митний кордон України.
3. Вивезення та увезення іноземної валюти в Україну юридичними особами на транспортних засобах.

Варіант 9

1. Порядок ввезення в Україну, митного оформлення та оподаткування особистих речей, що ввозяться громадянами.
2. Тарифна квота.
3. Митні процедури на морському та річковому транспорті.

Варіант 10

1. Митні процедури на авіатранспорті.
2. Засоби та способи переміщення товарів (інших предметів) через митний кордон України.
3. Митні процедури на автомобільному транспорті.

Варіант 11

1. Митні процедури на трубопровідному транспорті та лініях електропередач.
2. Переміщення товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.
3. Особливості екологічного, санітарно-гігієнічного та гемологічного контролю на митному кордоні України.

Варіант 12

1. Митне оформлення гуманітарної допомоги.
2. Контроль за експортом брухту і відходів чорних та кольорових металів.
3. Поняття, зміст і форми правоохоронної діяльності митних органів.

Варіант 13

1. Контрабанда та боротьба з нею митних органів України.
2. Особливі, контрольні поставки через митний кордон контрабандних наркотичних засобів та інших подібних речовин.
3. Поняття та загальна характеристика порушення митних правил.

4. Організація, планування і контроль самостійної роботи

З метою організації, планування та контролю самостійної роботи з дисципліни розроблено графік, приклад якого представлений у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Види і строки контрольних заходів з дисципліни

№ п/п	Види контролів і їх скорочений зміст	Строки проведення
1.	Вхідний контроль розуміння базових понять	2 семестр
2.	Співбесіда щодо визначення володіння здобувачами термінологічних понять дисципліни	2 семестр

5. Закінчення

Ефективність самостійної роботи здобувачів у сфері митних процедур та інновацій забезпечується:

- виконанням визначеного обсягу самостійної роботи всіма здобувачами під час аудиторних занять, зокрема практичних, а також у процесі підготовки до них та реалізації проєктних завдань, спрямованих на оптимізацію митних процесів;

- регулярним контролем успішності виконання самостійної роботи, включаючи індивідуальні консультації викладача щодо застосування інноваційних підходів у митному регулюванні;

- наявністю чітких методичних рекомендацій щодо виконання самостійної роботи, графіка її організації та механізмів оцінювання.

Систематичне та якісне виконання самостійної роботи сприятиме поглибленню знань здобувачів у сфері митного адміністрування, формуванню інтересу до розробки інноваційних рішень у митній діяльності, освоєнню методів визначення митної вартості та нарахування митних платежів, оцінювання ефективності митних процедур, а також розвитку аналітичних здібностей і навичок прийняття рішень у сфері митного регулювання.

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Обруч Ганна Володимирівна

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ТА ІННОВАЦІЇ

Методичні вказівки
до організації та планування самостійної роботи здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

В авторській редакції

Підписано до розміщення 25.06.2025. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 1,07. Обсяг 0,469 Мб. Зам. № 292/25.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна